

до
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

Копие:
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
КОМИСИЯ „МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ“

ДОКЛАД

Хр. Тодорова
30.01.14 г.
Документ

От: Карамфиле Ранкова Тодорова, съдия в Софийски градски съд,
командирована в Софийски апелативен съд

Контакти: София, бул. „Витоша“, № 2, Софийски апелативен съд,

Относно: участие в оценителски екип в проверката по фаза 3 на Естония в рамките на Работната група за борба с подкупването на чужди длъжностни лица към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (20 - 23 януари 2014 г., Талин, Естония)

Уважаеми дами, господа,

С решение на ВСС, протокол № 2 от заседание на 16 януари 2014г., бях командирована за участие в проверката по фаза 3 на Република Естония от мониторинга на Работната група за борба с корупцията на чуждестранни длъжностни лица към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие за периода от 19 – 24 януари 2014 г. в гр. Талин, Естония.

От страна на България, участник в проверката беше също и г-н Флориан Флоров, старши експерт в Дирекция „Международноправно сътрудничество и европейски въпроси“, от Министерство на правосъдието.

Втора проверяваща страна бе Полша, участваща с трима представители – г-н Адам Ожаровски, главен специалист в Министерство на правосъдието, Яцек Лазарович, прокурор от Бюрото за организирана престъпност и корупция към Главна прокуратура, г-жа Рената Лапинска, главен специалист в дирекция „Антикорупция и разследване на финансови нарушения“ в Министерство на финансите. От страна на Секретариата на ОИСР представителите бяха също трима – г-жа Катлийн Као, Софи Вернер и Хулио Терацино.

Проверката протече интензивно и съдържателно. Съгласно програмата, на 19-ти януари 2014г., от 16,30 ч. се проведе предварителна среща на работната група, на която бяха конкретизирани задачите, стоящи пред всеки участник. Бяха набелязани проблемните области, както и подходът, който би следвало да има всеки от оценителите, при разговорите с отделните участници от страна на Естония.

От 21 до 23 януари 2014г. протекоха срещи с представители на различни държавни институции, вкл. Министерство на правосъдието, Министерство на външните работи, представители на полиция, съд и прокуратура, университетски преподаватели, адвокати, счетоводители, одитори, обществени организации,

организации на малки и средни предприятия, на големи компании, на кредитни институции, народни представители.

Дневният ред бе разделен общо на 16 теми: 1. рамка на борбата срещу подкупването на чуждестранни длъжностни лица, 2. подкупването на чуждестранни длъжностни лица като престъпление и свързани престъпления, 3. принципи на наказателното преследване, 4. превенция и разкриване на подкупването на чуждестранни длъжностни лица, 5. счетоводство и одит, 6. данъчни мерки за борба с подкупването на чуждестранни длъжностни лица, 7. разследване на подкупването на чуждестранни длъжностни лица, 8. разглеждане на въпросите на подкупването на чуждестранни длъжностни лица от гледна точка на юридическата професия и правната академична мисъл, 9. гледна точка на съдиите, 10. изпиране на пари, 11. гледна точка на бизнес организацията, 12. гледна точка на служителите в частни компании отговорни за спазване на вътрешни антикорупционни правила и етични стандарти, 13. обществени поръчки и официална помощ за развитие, 14. гледна точка на гражданското общество, 15. експортно кредитиране, 16. гледна точка на народните представители.

Воденето на дискусионните панели беше разпределено между водещите експерти в проверката, като българските представители председателстваха общо шест а именно: Флориан Флоров – 1. Рамка на борбата срещу подкупването на чуждестранни длъжностни лица, 2. Гледна точка на бизнес организацията, 3. Обществени поръчки и официална помощ за развитие, Карамфил Тодорова – 1. Подкупването на чуждестранни длъжностни лица като престъпление и свързани престъпления, 2. Разглеждане на въпросите на подкупването на чуждестранни длъжностни лица от гледна точка на юридическата професия и правната академична мисъл, 3. Гледна точка на съдиите.

В темата за подкупването на чуждестранни длъжностни лица като престъпление, предмет на обсъждане бяха въпроси относно признаците на престъплението съгласно последните изменения в Наказателния кодекс на Естония, разглеждането на престъплението като самостоятелно, независимо от юрисдикцията на друга страна, разглеждане на въпроса относно включването и на лица с парламентарни функции в определението за чуждестранни длъжностни лица, обсъждане на въпроса с обема на длъжностната функция ирелевантна на това дали се изпълнява своя или чужда компетентност, премахване на разликата между двата вида подкуп в зависимост от това дали длъжностното лице извърши правомерен или неправомерен акт, специфики на отговорността на юридическото лице съгласно пар. 14 от Наказателния кодекс на Естония.

В разговорите с представители на частната юридическа практика – адвокати, и представители на академичната мисъл се потвърди разбирането за спецификата на отговорността на юридическите лица, изказа се удовлетвореност от независимостта на прокуратурата. Показва се познаване на тематиката свързана с Конвенцията за борба с подкупването на чуждестранни длъжностни лица.

В разговорите с представители на съдийската професия се засегнаха проблеми по правоприлагането на нормите за отговорността на юридическите лица. Повдигна се проблемът с лесното избягване на тази отговорност чрез ликвидация на лицето, сливане с друго юридическо лице, процесуални проблеми идващи от смяна на представителите на юридическите лица с такива, чието призоваване е трудно. Засегнаха се въпроси и с тълкуването на признака – „оправомощен представител“ на юридическото лице и систематическото позоваване на съответни дефиниции от гражданското законодателство.

Особеност от естонска страна е липсата на регистриран случай и на съдебна практика на подкупване на чуждестранно длъжностно лице. Съдебна практика

съществува само за вътрешни, местни случаи на подкуп. Обяснението от естонска страна се свежда до това, че бидейки от малка страна, преимуществения брой компании са национални и търгуват на местния пазар. По мнението на оценителския екип, основна причина е липсата на целеви обучения на разследващите органи.

Положителна оценка беше дадена на подготвяни изменения в Наказателния кодекс, които ще доведат до опростяване на доказването на подкупа, тъй като ще се премахне разликата между случаи на извършване на правомерен или неправомерен акт от длъжностното лице. Въпроса относно правомерността няма да е предмет на доказване. Положителна оценка бе дадена и на увеличаване на човешкия и материален ресурс на органите на разследване от Министерство на вътрешните работи.

Като въпроси, по които работната група остана да има съображения се очертават: работа по подобряване на информираността, обучението и осъзнаването от страна на обществеността на въпроса с чуждестранната корупция и ролята на Конвенцията, провеждане на повече обучения, работа по въпросите с отговорността на юридическите лица.

Съгласно график на проверката, за периода 27.01.2014 г. до 17.03.2014г. предстои изготвяне проект на доклада от фаза 3 на оценката, който ще подлежи на разглеждане от оценителския екип. Следва обсъждане на проекта от естонска страна, за период около един месец, обобщение на доклада от оценителския екип, среща на работната група по изгответия доклад от 02 - 06 юни 2014г., както и приемане на доклада на пленарно заседание на Работната група, последвано от съобщение в пресата вкл. с публикуване на самия доклад.

С уважение:

Карамфил Тодорова